

Marek Tobera

"Recepcja literatury niemieckiej w czasopiśmie polskiego Oświecenia", Jerzy Kasprzyk, "Acta Universitatis Nicolai Copernici", Filologia Polska XXX, Toruń 1987 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 31/4 (110), 228

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JARZĘBSKI Jerzy: Być wiezszcem. "Zeszyty Naukowe UJ." Prace Historycznoliterackie. Z. 61. Kraków 1987, s. 97-118.

Szkic jest próbą opisu "fenomenu skupiania się treści kulturowych charakterystycznych dla dziejowej chwili wokół >prywatno-publicznej< dyskusji" Czesława Miłosza i Witolda Gombrowicza. Ważki ideowo spór pisarzy sprowadza się do czterech głównych tematów: ontologii (rzeczywistość jako zmienny wynik dialogu między podmiotem i przedmiotem poznania a rzeczywistość przesłaniająca i jednocześnie ujawniająca Prawdę), poglądu na cel działalności twórczej (obrona suwerenności jednostki - a obrona wartości universum), dominanty etycznej twórczości (pytanie o powinność twórcy wobec Narodu, Ojczyzny etc.) oraz rozumienia Mickiewiczowskiej zasady "widzieć i opisywać".

BP/110/69

E.G.

KASPRZYK Jerzy: Recepcja literatury niemieckiej w czasopiśmie polskiego Oświecenia. "Acta Universitatis Nicolai Copernici." Filologia Polska XXX, Toruń 1987, s. 3-47.

Literatura niemiecka w mniejszym stopniu oddziaływała na życie umysłowe polskiego Oświecenia niż piśmiennictwo francuskie i angielskie. Odegrała jednak pewną rolę inspiracyjną dotąd niedocenianą przez badaczy. Recepcja literatury niemieckiej w prasie polskiej istniała od początków jej rozwoju. Autor przedstawia dynamikę i chronologię zapożyczeń i przekładów, rozważa także kryteria doboru utworów i stopień adaptacji poszczególnych tekstów.

BP/110/70

M.T.